

Karta (sylabus) modułu/przedmiotu**PEDAGOGIKA**

studia pierwszego stopnia/profil ogólnoakademicki

Przedmiot:	Psychologia wychowawcza Psychology of education	
Rok: II	Semestr: III	
Rodzaje zajęć i liczba godzin:	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Wykład	15	
Ćwiczenia	15	
Liczba punktów ECTS:	4	

Cel przedmiotu	
C1	Wprowadzenie w zakres pojęć i poglądów związanych z psychologią wychowawczą.
C2	Zapoznanie z psychologicznymi modelami i mechanizmami wychowania.
C3	Wyjaśnienie celów i sposobów psychologicznych działań wychowawczych.
C4	Wprowadzenie do posługiwania się metodami poznania dziecka, samopoznania i samodoskonalenia
C5	Przygotowanie do diagnozy środowisk wychowawczych i określania ich wpływu na kształtowanie jednostki
C6	Zapoznanie ze specyfiką oddziaływań wychowawczych wobec dzieci z trudnościami, oraz przybliżenie najczęściej spotykanych problemów wychowawczych w pracy pedagoga.

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1	Podstawowa wiedza z zakresu psychologii ogólnej.
2	Podstawowa wiedza z zakresu psychologii rozwojowej.

Efekty kształcenia	
	W zakresie wiedzy:
EKW1	rozumie elementarną terminologię z zakresu psychologii wychowawczej używaną w pedagogice i rozumie jej źródła oraz zastosowania
EKW2	wyjaśnia psychologiczne mechanizmy wychowania i kształcenia ich prawidłowości i zakłócenia
EKW3	rozumie teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, wyjaśnia uwarunkowania tych procesów w kontekście wychowawcy, wychowanka i środowiska
EKW5	charakteryzuje środowiska wychowawcze opisuje ich specyfikę i procesy w nich zachodzące, wyjaśnia ich znaczenie dla wychowania
	W zakresie umiejętności:
EKU1	analizuje i interpretuje problemy edukacyjne, wychowawcze, opiekuńcze, i pomocowe wykorzystując wiedzę z zakresu psychologii wychowawczej
EKU2	diagnozuje, prognozuje i analizuje strategie działań praktycznych w zakresie wychowania uwzględniając motywy i wzory ludzkich zachowań
	W zakresie kompetencji społecznych:
EKK1	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doskazywania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia
EKK2	Zachowuje się w sposób profesjonalny, odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej

pracy mając świadomość wagi wpływów wychowawczych i ich znaczenia dla jednostki i społeczeństwa

Treści programowe przedmiotu		
Forma zajęć – wykłady		
	Treści programowe	Liczba godzin
W1	Historia powstania i rozwoju psychologii wychowawczej. Problematyka przedmiotu psychologii wychowawczej. Pojęcie wychowania i zadania psychologii wychowawczej. Wychowanie jako czynnik rozwoju człowieka. Wychowanie a manipulacja.	2
W2	Socjalizujący i emancypujący wpływ wychowania. Dojrzewanie i uczenie się a rozwój człowieka. Podstawowe modele wychowania. Rozłączność czy komplementarność modeli wychowania Cechy interakcji wychowawczej. Rodzaje interakcji wychowawczej.	2
W3	Kształcenie umiejętności matematycznych. Kształcenie umiejętności myślenia historycznego. Kształcenie ogólnych umiejętności rozumowania naukowego. Nauczanie przez dokonywanie odkryć. Nauczyciel jako stymulujący współpracownik. Nauczyciel jako mistrz	2
W 4	Działania diagnostyczne i terapeutyczne. Problem dojrzałości szkolnej	2
W5	Dyskalkulia rozwojowa. Dysgrafia. Dysortografia i dysleksja	2
W6	Klasyfikacja nadpobudliwości psychoruchowej. Przyczyny ADHD. Objawy ADHD. Diagnoza i wykrywanie ADHD.	2
W7	Fobia szkolna – definicja i istota. Objawy fobii szkolnej. Przyczyny fobii szkolnej. Fobia szkolna a wagary. Fobia szkolna a rodzice. Konsekwencje fobii szkolnej. Profilaktyka, pomoc i leczenie fobii szkolnej	2
W8	Agresja jako jedna z forma zachowania się człowieka.	1

	Zachowania agresywne dzieci i młodzieży.	
	Suma godzin:	15
Forma zajęć – ćwiczenia		
	Treści programowe	Liczba godzin
ĆW1	Nauczanie i wychowanie jako przedmiot współczesnej psychologii wychowawczej. Nerozerwalność procesów wychowania i nauczania i ich wpływ na rozwój jednostki.	1
ĆW2	Różne koncepcje wychowania. Funkcje, struktura i psychologiczne mechanizmy wychowania.	2
ĆW3	Wychowanie w procesie socjalizacji. Wpływ wychowania na kształtowanie osobowości (postawy, przekonania, wartości).	2
ĆW4	Charakterystyka środowisk wychowawczych -środowisko rodzinne – systemy rodzinne -środowisko instytucjonalne – szkoła, placówki opiekuńczo-wychowawcze -środowisko rówieśnicze – grupy formalne i nieformalne; wpływ mediów na wychowanie jednostki.	2
ĆW5	Postawy rodzicielskie. Osobowość nauczyciela i wychowawcy. Wybrane typologie postaw rodzicielskich. Postawy nauczyciela. Pożądane cechy osobowości nauczyciela.	2
ĆW6	Wywiad i obserwacja jako metody poznania stosowane w psychologii wychowawczej. Konstruowanie wywiadu. Planowanie procesu poznania dziecka, charakteru i przyczyn trudności na jakie napotyka.	2
ĆW7	Trudności wychowawcze. Rodzaj, podłoże i przyczyny ich występowania. Charakterystyka wybranych trudności spotykanych w pracy pedagoga szkolnego	2
ĆW8	Dojrzałość szkolna. Sposoby jej oceniania. Pojęcie deficytów parcjalnych, dysharmonii rozwojowej, obniżonego poziomu funkcjonowania intelektualnego. Równy start w szkole a niepowodzenia i trudności w nauce	2
	Suma godzin:	15

Metody i środki dydaktyczne	
M1	Wykład konwencjonalny
M2	Dyskusja dydaktyczna
M3	Wykład konwersatoryjny
M4	Pokaz
M5	Analiza przypadków
M7	Analiza tekstów z dyskusją
M8	Dyskusja
M9	Burza mózgów
M10	Opis
SD1	Prezentacja multimedialna
SD2	Podręczniki

SD3	Teksty drukowane
SD4	Film
Sposoby oceniania	
Ocenianie kształtujące	
F1	Aktywność podczas zajęć
Ocenianie podsumowujące	
P1	Egzamin ustny
P2	Kolokwium
P3	Praca zaliczeniowa

Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności
(Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze)	30
(Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie np. konsultacji – łączna liczba godzin w semestrze)	5
Przygotowanie się do egzaminu	20
Przygotowanie do kolokwium	20
Analiza literatury	20
Przygotowanie pracy zaliczeniowej	25
Suma	120
Liczba punktów ECTS	4

Literatura podstawowa	
	Przetacznik-Gierowska M., Włodarski Z. <i>Psychologia wychowawcza</i> , Tom 1,2, Warszawa 1994 Stepulak M, <i>Wybrane zagadnienia z psychologii szkolnej</i> , Lublin 2009 Łobocki M., <i>W trosce o wychowanie w szkole</i> , Kraków 2007
Literatura uzupełniająca	
	Babiniuk M., <i>Jak współpracować z rodzicami "trudnych" uczniów?</i> , WSiP, Warszawa , 2002 Böhner G, <i>Postawa i zmiany postaw</i> . Gdański 2005. Brzeziński J, <i>Metodologia badań psychologicznych</i> . Warszawa 1996. Kołakowski A., Wolańczyk T., Pisula A., Skotnicka M., <i>ADHD - zespół nadpobudliwości psychoruchowej. Przewodnik dla rodziców i wychowawców</i> , Gdańsk 2006 Kozłowska A., <i>O trudnościach w wychowaniu dziecka</i> , WSiP Warszawa , 1999 Kraje B, <i>Agresja</i> . Gdańsk 2005. Pankowska D, <i>Wychowanie a role płciowe</i> , Gdańsk 2005. Przetacznik-Gierowska M., Makiełło-Jarża G., <i>Psychologia rozwojowa i wychowawcza wieku dziecięcego</i> , WSiP, Warszawa 1992. Szustrowa T., <i>Swobodne techniki diagnostyczne</i> , Wyd. Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 1987 Ziemska Maria (red.), <i>Rodzina współczesna</i> , Wyd. Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2005.

Macierz efektów kształcenia

Efekt kształcenia	Odniesienie danego efektu kształcenia do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów specjalnościowych	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów nauczycielskich	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody i środki dydaktyczne	Sposoby oceniania
EKW1	K_W01	++					C1, C2	W1-W8 ĆW1- ĆW8	M1- M10, SD1- SD4	F1, F2, F3 P1, P2
EKW2	K_W03	++			N_W03	++	C1, C2, C3	W1-W8 ĆW1- ĆW8	M1- M10, SD1- SD4	F1, F2, P1, P2
EKW3	K_W09	+			N_W04	+	C1, C2, C3	W1-W3 ĆW1- ĆW3	M1- M10, SD1- SD4	F1, F2, P1, P2
EKW4	K_W10	++			N_W05	+	C2, C5, C6	ĆW4- ĆW5	M1- M10, SD1- SD4	F1, F2, F3 P1, P2
EKU1	K_U02	+			N_U01	+	C2, C3, C4, C5, C6	W2-W8 ĆW3- ĆW8	M1- M10, SD1- SD4	F1, F2, F3 P1, P2
EKU2	K_U03	+			N_U02	+	C2, C3, C4, C5, C6	W2-W8 ĆW3- ĆW8	M1- M10, SD1- SD4	F1, F2, F3 P1, P2
EKK1	K_K01	+			N_K01	+	C6	W1-W8 ĆW1- ĆW8	M1- M10, SD1- SD4	F1, F2, F3
EKK2	K_K08	++			N_K03	+	C2, C3, C6	W1-W8 ĆW1- ĆW8	M1- M10, SD1- SD4	F1, F2, F3

Formy oceny – szczegóły

Na ocenę 2 (ndst)	<p>Nie zna elementarnej terminologii psychologicznej używanej w pedagogice i nie rozumie jej źródła oraz zastosowania. Nie ma uporządkowanej wiedzy na temat psychologicznych podstaw wychowania i kształcenia, nie zna podstawowych teorii dotyczących wychowania, uczenia się i nauczania, nie rozumie różnorodnych uwarunkowań tych procesów. Nie ma podstawowej, wiedzy o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących Nie potrafi posługiwać się podstawowymi psychologicznymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, Nie potrafi diagnozować, prognozować ani analizować strategii działań praktycznych w zakresie wychowania</p> <p>Nie ma świadomości poziomu swojej wiedzy i umiejętności, Nie rozumie potrzeby ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, Nie dokonuje samooceny własnych kompetencji i Nie doskonali umiejętności, Nie potrafi wyznaczać kierunków własnego rozwoju i kształcenia</p> <p>Zachowuje się w sposób nieprofesjonalny, i nieodpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy. Nie ma świadomości wagi wpływów wychowawczych i ich znaczenia dla jednostki i społeczeństwa</p>
Na ocenę 3 (dst)	<p>Zna elementarną terminologię psychologiczną używaną w pedagogice jednak nie rozumie jej źródła i ma trudność w jej zastosowaniu. Ma powierzchowną wiedzę na temat psychologicznych podstaw wychowania lub kształcenia. Zna pobieżnie podstawowe teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, Nie rozumie różnorodnych uwarunkowań tych procesów.</p>

	<p>Ma bardzo podstawową, wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących, jednak nie potrafi ich wyjaśniać.</p> <p>Ma trudność w posługiwaniu się podstawowymi psychologicznymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, Nie potrafi diagnozować, prognozować ani analizować strategii działań praktycznych w zakresie wychowania</p> <p>Ma świadomość poziomu swojej wiedzy.</p> <p>Zachowuje się w sposób mało profesjonalny, i za zwyczaj odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy. Posiada przy tym niewielką świadomość wagi wpływów wychowawczych i ich znaczenia dla jednostki.</p>
Na ocenę 3+ (dst+)	<p>Zna elementarną terminologię psychologiczną używaną w pedagogice rozumie jej źródła jednak ma trudność w jej zastosowaniu</p> <p>Ma dostateczną wiedzę na temat psychologicznych podstaw wychowania lub kształcenia Zna dostatecznie podstawowe teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, nie rozumie różnorodnych uwarunkowań tych procesów</p> <p>Ma podstawową, wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących.</p> <p>Ma trudność w posługiwaniu się podstawowymi psychologicznymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania oraz analizowania strategii działań praktycznych w zakresie wychowania</p> <p>Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego</p> <p>Zachowuje się w sposób mało profesjonalny, i za zwyczaj odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy. Jednocześnie posiada świadomość wagi wpływów wychowawczych i ich znaczenia dla jednostki</p>
Na ocenę 4 (db)	<p>Zna elementarną terminologię psychologiczną używaną w pedagogice rozumie jej źródła i zastosowania</p> <p>Ma uporządkowaną wiedzę na temat psychologicznych podstaw wychowania lub kształcenia Zna dostatecznie podstawowe teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, ma trudności w rozumieniu różnorodnych uwarunkowań tych procesów</p> <p>Ma podstawową, wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących, które potrafi wyjaśniać</p> <p>Potrafi posługiwać się podstawowymi psychologicznymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań. Ma trudność w diagnozowaniu i prognozowaniu oraz analizowaniu strategii działań praktycznych w zakresie wychowania</p> <p>Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji</p> <p>Zachowuje się w najczęściej w sposób profesjonalny, za zwyczaj odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy mając świadomość wagi wpływów wychowawczych i ich znaczenia dla jednostki</p>
Na ocenę 4+ (db+)	<p>Zna elementarną terminologię psychologiczną używaną w pedagogice rozumie jej źródła i zastosowania, potrafi wyjaśnić znaczenie terminów specjalistycznych oraz odnieść je do analizowanych problemów.</p> <p>Ma uporządkowaną wiedzę na temat psychologicznych podstaw wychowania i kształcenia Zna dostatecznie podstawowe teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów</p> <p>Ma rozległą ale nieugruntowaną podstawową, uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących, które potrafi wyjaśniać.</p> <p>Potrafi posługiwać się podstawowymi psychologicznymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania oraz analizowania strategii działań praktycznych w zakresie wychowania</p> <p>Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności,</p> <p>Zachowuje się w najczęściej w sposób profesjonalny, za zwyczaj odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy mając świadomość wagi wpływów wychowawczych i ich znaczenia dla jednostki i społeczeństwa</p>
Na ocenę 5 (bdb)	<p>Zna elementarną terminologię psychologiczną używaną w pedagogice rozumie jej źródła i zastosowania, potrafi wyczerpująco wyjaśnić znaczenie terminów specjalistycznych oraz odnieść je do analizowanych problemów. W wypowiedziach używa fachowej terminologii. Potrafi samodzielnie studiować literaturę psychologiczną. Ma rozległą i uporządkowaną wiedzę na temat psychologicznych podstaw wychowania i kształcenia</p> <p>Dobrze zna podstawowe teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów</p> <p>Ma rozległą, ugruntowaną, uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących, które potrafi wyjaśniać.</p> <p>Potrafi posługiwać się odpowiednimi psychologicznymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań. Trafnie diagnozuje i prognozuje oraz</p>

	analizuje strategie działań praktycznych w zakresie wychowania Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, potrafi wyznaczać kierunki własnego rozwoju i kształcenia Zachowuje się w sposób profesjonalny, odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy mając świadomość wagi wpływów wychowawczych i ich znaczenia dla jednostki i społeczeństwa
--	---

Prowadzący zajęcia:	
Wykład	Prof. dr hab. Marian Stepulak
Ćwiczenia	Mgr Agata Szabała-Walczuk